No. 129. ZATURDAG 27 OCTOBER. 1860

ZEVEN EN DERTIGSTE JAARGANG

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 2.30, buiten Assen franco per post *f* 2.45. — De prijs der Advertentien is van een tot vijf regels *f* 1.00, en voor elken regel meer *f* »-15, behalve *f* »-35 zegelregt.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

27 Oct.

Garribaldi schijnt met zijn corps nog niet in Capua te zijn.

De stemming in Napels schijnt algemeen te zijn ten gunste der aanhechting, trouwens dit werd ook verwacht.

Na den intogt te Napels vertrekt Koning *Victor Emmanuel* onmiddelijk naar het leger van *Garribaldi*, gelegerd in de nabijheid van Faëta.

Koning *Frans* II heeft — zooals onze lezers weten — van Gaëta een memorandum aan de Mogendheden gezonden, waarin men o. a. leest:

„ . . . . . De oude verdragen worden afgeschaft en een nieuw volkenregt komt in zwang, de wereld weet nu dat het den avonturiers der revolutie vrijstaat, niet alleen gewapenderhand de troonen omver te werpen, maar ook vrijelijk die Middellandsche zee te bevaren, waar alle natien van den aardbol handels- en staatkundige belangen hebben.

„Sedert vier maanden heeft Europa, wel met verwondering, maar toch lijdelijk aangezien, dat duizenden revolutie-soldaten te midden van de escaders van alle zeemogendheden vervoerd werden, op vaartuigen, beladen met wapenen en krijgsvoorraad, — hoe de havens van eene met het Rijk der beide Sicilien bevriende Mogendheid, tot onschendbare schuilplaats dienden voor hen, die een inval in ons gebied deden, en hoe eindelijk de Koninklijke marine van Sardinie straffeloos de vloot en de troepen van den revolutie-chef dekten, wiens handelingen de Sardinische regering officieel had afgekeurd.

„Dat voorbeeld zal niet verloren zijn, en bij de door de gebeurtenissen aan die vernietiging van het oude volkenregt verleende bekrachtiging, moeten alle onafhankelijke staten der wereld zich evenzeer bedreigd gevoelen

„De gevolgen zullen niet uitblijven, en inderdaad, nog is de dynastie en de wettige Regering der Beide Sicilien niet geheel omvergeworpen, of reeds vallen de Sardinische legers in den Romeinschen Staat, zonder blijkbare reden en zonder een ander voorwendsel aan te voeren, dan dat zij de revolutie moeten te hulp komen.”

In het slot van dit stuk wordt tegen de daarin vermelde handelingen geprotesteerd.

Naar aanleiding van het afkeurend oordeel, door sommige Gouvernementen geopenbaard ten aanzien van de handelingen van *Victor Emmanuel*, zegt het officiële dagblad van Rome het volgende:

„Zoo heeft Europa zijn gevoelen omtrent de nieuwe buitensporighede van dat Gouvernement duidelijk aan den dag gelegd en eenigermate aangeduid, welke houding het jegens de Italiaansche revolutie schijnt te zullen aannemen Het is dus zeer natuurlijk, dat alle oogen zich rigten naar Warschau, vanwaar de publieke opinie de oplossing van het raadsel van Europa's politieke toekomst verwacht. Even als de gezanten van het oude Rome, dragen de te Warschau zamenkomende Vorsten in de plooijen van hunnen mantel den vrede of den oorlog.

„Een iegelijk begrijpt het gewigt der vraagstukken, welke in die conferentie moeten worden behandeld; immers er moet worden beslist omtrent een vermeend regt, waarin voor al de Gouvernementen van Europa eene bestendige bedreiging gelegen is.

„Eene zoo groote verandering in de grondslagen van het volkenregt, hetwelk het wetboek voor de betrekkingen tusschen de Staten is, zou niet kunnen wordon aangenomen, zonder dat elke wettige Regering aan den schok van omwentelingen wierd bloot gesteld. De dagbladen van de partij der regeringloosheid begrijpen dan ook wel, dat zij bezwaarlijk eene voor hun streven gunstige beslechting kunnen verwachten”

De Paus doet als Koning *Franciscus* II. Beide spreken zeer hoog over gekrenkte Souvereiniteits-regten, maar van Volks-regten geen woord. De pligten van anderen worden streng gecontroleerd, maar de pligten, die zij zelven jegens anderen hadden — van deze wordt niet gerept.

't Is de gelijkenis van den splinter en den balk.

De Paus houdt zich overigens vrij stil en ontving dezer dagen het corps Fransche officieren, meer dan 300, in het Quirinaal. Vroeger had zulk eene receptie plaats in het Vaticaan, maar sedert *Garribaldi*, stout genoeg, zeide: „ik zal van het Quirinaal aan de wereld verkondigen, dat Napels, de Kerkelijke Staat en Venetie ook tot het één ig Italie behoren!” meent hij het eigenaardig, dat de Franschen hem huldigen op de plaats, waar *Garribaldi*, in een oogenblik van geestdrift, zich zelven het woord toezeide.

Overigens was de Paus zeer koel tegen de Fransche krijgslieden en is altijd nog zwanger van het plan om Rome te verlaten.

Rome verkeert in ellendigen toestand.

Een agent der geheime policie werd door een onbekende op straat vermoord.

De kameraar van den aartsbisschop van Ionico werd door een moordenaar getroffen

Graaf *Liberato*, een man door 't volk gehaat, werd 's voormiddags te 9 uur, in eene der volkrijkste straten, met een dolk gedood.

Daarenboven heeft de Paus weer nijpend gebrek aan contanten en wendde zich in den bangen nood tot Prins *Torlanio* om eenige millioenen tegen behoorlijke rente.

„Laat Kardinaal *Antonelli* u dit bagatel voorschieten!” was het troostelooze antwoord.

Prins *Torlanio* schijnt de benaming van „eeuwige stad” in eenigzins beperkten zin op te vatten.

Het hoogstgewigtige onderwerp, dat Europa's aandacht trekt, is de nieuwe staatsregeling in Oostenrijk.

Verschillende vragen hoort men dienaangaande opperen.

De hoofdvraag is deze: heeft Keizer *Frans Jozeff* die staatsregeling gegeven, enkel en alleen omdat hij die noodig achtte tot heil des Volks en tot behoud van zijne Kroon?

Er bestaat wantrouwen nopens zijne plotselinge politieke bekeering en waarlijk niet ten onregte. Wat hij nu weet, wist hij sedert lang, en hij heeft toegegeven als 't ware met het pistool op de borst, want, zegt men, en het is te gelooven, de opstand in Hongarije was reeds georganiseerd en alleen het tijdstip waarop die zou uitbreken, nog niet bepaald. Daarenboven — *Garribaldi* predikte ten aanhoore van de geheele wereld: „Venetie behoort bij het groote Italie en ik *zal* het nemen — de Koning van Sardinie beaamde het gevoelen van *Garribaldi*, maar zeide nog niet, ik zal mijn arm leenen tot bevrijding van Venetie—Keizer *Napoleon* bewaart steeds ten aanzien van al die annexeer lust een voor Oostenrijk onheilspellend stilzwijgen—Pruissen filosofeert over 's werelds rumoer—Engeland bezingt dagelijks den lof van een eenig magtig Italie en spot met de magtelooze dwingelandij van sommige Potentaten en Rusland protesteert, doch alleen met de pen.

Keizer *Frans Jozeff* zag en hoorde dat alles, en, 't zij dat hij eindelijk begreep: ik moet de liefde mijner Volkeren langs andere wegen en door andere middelen winnen, 't zij hij eene tijdelijke redding zocht tegen het dreigend onweer, 't welk er broeide—de Monarch vaardigde het Manifest uit, 't welk wij hieronder laten volgen, en nam besluiten, waarvan wij den hoofdinhoud reeds medegedeelden.

De eerste vraag, die wij — onze lezers weten het — deden, toen wij dit belangrijk staatsdocument onder de oogen kregen, was: zijn de inwilligingen, daarin gegeven, *groot* en *goed* genoeg? en op dit oogenblik is die vraag op aller lippen, terwijl zich reeds enkele stemmen laten hooren: „de Keizer gaf nog te *weinig* en—te *laat*. Wij willen ons oordeel opschorten en zeggen althans niet, dat het te *laat* is. Indien het volk tevreden kan zijn, vindt men altijd zwakken genoeg, die het half uitgetrokken zwaard gaarne in de schede steken, en om Keizer *Frans Jozeff* te *dwingen*, is veel noodig.

Opmerkelijk is het, dat het *diploma* [het reorganisatie-document] zwijgt over het concordaat, en dat is juist de bron van veel kwaads. De Hongaarsche Protestanten zullen elke materiële winst gering achten, als zij niet vrij worden op het gebied der kerk, en wat is het leger van Keizer *Frans Jozeff*, als de 100,000 Hongaren, in de gelederen staande, hunne hand niet op den bijbel kunnen leggen en zeggen tegen hunnen Monarch: „daarop steunen wij in elken strijd, ook voor U!”

De Keizer heeft nog niet *alles* begrepen, als hij niet tegen de Hongaren zegt: „vereer en dien God, ook in het openbaar, zooals uw geweten dat eischt. Ik plaats niemand tusschen u en God!”

Ziet, waarde lezers! dat is het, wat wij nog niet weten, en dat is het ook, wat ons huiverig maakt, om een gunstig oordeel uit te spreken over het nieuwe regeringssysteem [de nieuwe constitutie durven wij niet zeggen] dat alle verstandige en in de dingen des tijds belangstellende menschen bezig houdt.

Graaf *Thun* (met den kardinaal *von Rauscher*, de ontwerpers van het concordaat] heeft echter zijn ontslag en dat is geen kwaad voorteeken.

De ultramontaansche partij in Oostenrijk zit in zak en assche, vreezende, dat haar troetelkind, het concordaat, wel zal begraven of weggemoffeld worden.

Keizer *Frans Jozeff* heeft het diploma, 't welk eene reorganisatie van het regerings-systema bevat, vooraf laten gaan door dit manifest!

„A a n m ij n e v o l k e r e n!

„Toen ik den troon mijner voorvaderen beklom, was de monarchie aan geweldige schokken prijs gegeven.

„Na eenen voor mijn gevoel hoogst smartelijken strijd, deed zich in mijne Staten, gelijk schier overal in de hevig geschokte landen van het Europesche vaste land, voor alles, de behoefte aan eene strengere concentratie van het regeringsgezag gevoelen.

„Het openbare welzijn en de veiligheid van de meerderheid der rustige ingezetenen vereischten dezelve — de opgewekte hartstogten en de smartelijke herinneringen der jongstverloopen tijden maakten eene vrije beweging der nog kort te voren vijandig met elkander strijdende elementen onmogelijk.

„Ik heb van de wenschen en behoeften der onderscheidene landen mijner monarchie kennis willen nemen, en uit dien hoofde bij mijn patent van 5 Maart jl. mijnen versterkten Rijksraad ingesteld en bijeengeroepen.

„Na overweging der door denzelve aan mij ingediende voorstellen, heb ik mij genoopt gevonden, ten aanzien van de staatsregtelijke inrigting der monarchie, van de regten en de stelling der onderscheiden Koningrijken en landen zoowel als van de vernieuwde bevestiging, vaststelling en vertegenwoordiging van het staatsregtelijk verband der monarchie als geheel, op heden een diploma uit te vaardigen en af te kondigen.

„Ik vervul mijnen pligt als Regent, door op deze wijze de herinneringen, regtsbeschouwingen en aanspraken mijner landen en volken met de wezenlijke behoeften mijner monarchie in overeenstemming te brengen, en de ontwikkeling en bevestiging der door mij verleende of in het aanzijn teruggeroepen instellingen, met volle gerustheid aan het doorzigt en den vaderlandlievenden ijver mijner volken toe te vertrouwen.

„Ik verwacht derzelver zegenrijken bloei van de bescherming en de genade des Almagtigen, in wiens hand de lotgevallen der Vorsten en der Volken zijn, en die aan den diepen en naauwgezetten ernst mijner landsvaderlijke zorgen, zijnen Zegen niet zal onthouden.

„Weenen 20 October 1860

Meer en meer ontstaat de overtuiging: *in Oostenrijk is het staatsbankroet onvermijdelijk.*

Geen wonder!

De gewone uitgaven klommen, in ronde cijfers, van 1847 tot 1858, aldus:

	1847	1858
Keizerlijk Huis	5 millioen	6 millioen
Binnenlandsche Zaken	16 „	26 „
Buitenlandsche Zaken	$1\frac{3}{4}$ „	2 „
Handel en nijverheid	11 „	18 „
Financien	12 „	25 „
Onderwijs	$2\frac{1}{2}$ „	$5\frac{1}{2}$ „
Politië	$2\frac{1}{2}$ „	10 „
Oorlog	63 „	97 „
Marine	- „	$\frac{1}{2}$ „
Schuld	$45\frac{1}{2}$ „	96 „
Bureaux van toezigt	$2\frac{3}{4}$ „	$3\frac{1}{2}$ „
Diverse uitgaven	$\frac{1}{2}$ „	4 „

Alzoo vermeerderden in een elfjarig tijdvak *van vrede*, de gewone uitgaven met bijna 88 pCt., met andere woorden, zijn de Rijks-uitgaven in Oostenrijk in dat tijdvak *verdriedubbeld*.

Toch zijn er, die, door hooge interesten en lagen stand der Oostenrijksche effecten verleid, er niet aan denken, dat ze welligt spoedig hun geheele kapitaal zullen verliezen.

De Napelsche *Independente* bevat een artikel, onderteekend door *Garribaldi* Daarin leest men:

„Het is voor iedereen duidelijk, dat Europa verre is van te verkeeren in een normalen toestand, of een toestand die naar het genoegen van de bevolkingen is

„Frankrijk, hetwelk ontegenzeggelijk den eersten rang onder de Europesche Mogendheden bekleedt, houdt 600,000 man onder de wapens; het onderhoudt tevens eene van de voornaamste vloten der wereld en een aanmerkelijk aantal ambtenaren voor zijne inwendige veiligheid.

„Engeland heeft niet zulk een groot aantal soldaten, maar het heeft eene betere vloot en misschien een grooter aantal ambtenaren ten dienste zijner overzeesche bezittingen.

„Rusland en Pruissen hebben, om te dien opzigte in behoorlijk evenwigt te blijven, ook groote legers op de been te houden

„De Staten van den tweeden rang — al is het alleen uit navolging of om vertooning te maken — zijn genoodzaakt, zich naar evenredigheid op denzelfden voet staande te houden.

„Ik zal hierbij niet spreken van Oosterijk en het Ottomanische gebied, die, tot heil der ongelukkige bevolkingen welke zij onderdrukken, veroordeeld zijn om hun bestaan te zien eindigen.

„Men heeft nu reden om te vragen: vanwaar dien staat van opgewondenheid en gisting in Europa? Iedereen spreekt van beschaving en vooruitgang, maar het komt mij voor, dat wij, behalve op het punt van weelde, weer terugkeeren tot de overoude tijden, toen de menschen

elkander als 't ware verscheurden om eene prooi magtig te worden. Wij brengen ons leven door, met elkander gedurig te bedreigen, terwijl de groote meerderheid in Europa, niet alleen van de welwillenden, maar ook van de verstandigen, zeer goed begrijpt, dat men dit leven wel ten einde kan brengen zonder elkander altoos te bedreigen en vijandig te zijn, en zonder dat het noodig is, elkander met zooveel kunst en verfijnd overleg te dooden.

„Laten we nu eens ééne zaak vooronderstellen.

„Gesteld namelijk, dat Europa slechts een enkelen Staat vormde.

„Wie zou er dan aan denken, om Europa te verontrusten?

„Ik vraag; wie dan op het denkbeeld zoude komen om Europa, den Souverein der wereld, in zijne rust te storen?

„Bij die vooronderstelling staat nu ook op den voorgrond: geene legers, geene oorlogsvloten meer. Zooveel onmetelijke kapitalen, bijna altoos aan de behoeften en ellende der volken ontwoekerd, om tot moorddadige improductive doeleinden te worden gebezigd, zouden dan ten voordeele van Europa kunnen worden besteed, tot eene reusachtige ontwikkeling der industrie, de verbetering van wegen, constructie van bruggen, het graven van kanalen, de vestiging van openbare instellingen en de oprigting van scholen, waardoor zooveel ongelukkigen aan de ellende en onkunde zouden worden ontrukt.

„Welnu, de verwezenlijking dezer maatschappelijke hervormingen hangt alleen af van een magtig initiatief en ik vraag nu: in welke omstandigheden heeft Europa ooit meer kans op het welslagen dezer weldadige bedoelingen opgeleverd?

„Zien wij slechts in welken toestand Europa zich thans bevindt.

„*Alexander* II van Rusland verkondigt het stelsel van emancipatie der lijfeigenen.

„*Victor Emmanuel* werpt in Italie zijn scepter op het slagveld en wil „zich zelven opofferen tot de regeneratie van een edel volk en eene groote natie.

„In Engeland zien wij eene deugdzame Koningin en eene edelmoedige, verstandige natie, die zich met geestdrift de zaak der onderdrukte bevolkingen aantrekt.

„Frankrijk zien wij geroepen tot het middelaarschap van Europa, door de massa zijner geconcentreerde bevolking, door de dapperheid zijner soldaten en het eerst onlangs verkregen prestige van de schitterendste periode zijner militaire geschiedenis.

„Wie moet nu, te midden van dit alles, het initiatief nemen tot het bedoelde groote werk?

„Die eer komt toe aan het land, hetwelk zich tot voorhoede der revolutie opwerpt.”

Na vervolgens het wenschelijke eener Europesche confederatie te hebben besproken, wijst de schrijver op de omstandigheid, dat door de ontbinding der strijdmagten, behalve die tot handhaving der orde vereischt worden, de overdreven eerzucht der Souvereinen gefnuikt en de materiële belangen der bevolkingen beter zouden bevorderd worden.

Dat artikel is niet van *Garribaldi*, zeggen sommigen, maar van den romanschrijver *Alexander Dumas*. 't Is wel mogelijk, maar er is veel waarheid in dat betoog.

Wij hebben bijkans hetzelfde dikwijls gezegd, maar onze hoop, dat Frankrijk het zijn zal, die Europa ontwapent, is zeer zwak.

Opmerkelijk is het echter, dat de stem eens vredes apostels gehoord wordt uit Napels.

Naar het algemeen gevoelen zal een Europeesch congres het gevolg zijn der conferentie te Warschau, de openbare meening is evenwel niet gunstig gestemd voor diplomatieke bijeenkomsten, en dit is ligt te begrijpen, want zij hebben nog niet veel uitgerigt. Ofschoon Rusland zijnen gezant te Turyn teruggeroepen heeft, zullen wij naar onze meening niet veel van het vorsten-congres te Warschau te vreezen hebben. Keizer *Alexander* heeft niet genoeg persoonlijk belang bij de zege van Oostenrijk, om grond te geven tot de veronderstelling, dat hij zijnen ouden wrok zal laten varen, om aan het hof van Weenen bijstand te verleenen. De eenige reden waarom de Noordsche mogendheden bij elkander komen is vermoedelijk de behoefte die zij gevoelen, om de andere Mogendheden, die het beginsel van het goddelijk regt vertegenwoordigen, aan zich te verbinden tegen de revolutionnaire denkbeelden van Italie, welke den grondslag van dat beginsel ondermijnen; maar die Mogendheden zijn verstandig genoeg om te begrijpen, dat wat thans op het Schiereiland voorvalt het werk is niet van eenige tijdvak en tegen degelijke beginselen de kracht en het innigste bondgenootschap nooit iets vermogen.

Keizer *Alexander*, als hij werkelijk iets wil *doen* voor Keizer *Frans Jozeff*, als hij slechts iets wil *belooven* zal welligt tegen dezen zeggen: „eerst wensch ik uw gevoelen te kennen over den vrede van Parijs, waartoe gij mij, door met het geweer in den arm te staan toen ik in de Krim werd besprongen, gebragt hebt, terwijl Pruissen, juist door uwe lijdelijke raadselachtige houding, verpligt werd om ook niets anders te doen dan toe te zien!”

Keizer *Napoleon* schijnt echter niet geheel gerust over de conferentie te Warschau. Hij speelt althans zeer ge moedelijk op het vredes-viooltje.

Men verzekert intusschen, dat hij zich onderwijl toerust om in weinige dagen met 600 000 man in 't veld te zijn Oostenrijk steekt zich ook in 't harnas en Sardinie wapent zich, zoo spoedig het kan.

Alzoo roept men van verschillende kanten: *oorlog!* en voegen sommigen er bij: „veel eerder, dan velen wel vermoeden!”

De republikeinsche partij in Frankrijk voorspelt, dat Oostenrijk een inval beraamt in Sardinie, en dat, als die gelukt, geheel Europa de magt van den Franschen Keizer zal trachten te fnuiken.

Daarom, zeggen zij, moet *Napoleon* onverwijld het zwaard over Italie uitstrekken, onder de verklaring: „die daar komt, is mijn vijand!”

Hebben de gekroonden een congres, ook zij die kroonen verachten, althans deze niet goed kunnen zien op het hoofd van anderen, eenige *democraten*, hebben het plan om te Brussel een internationaal democratisch congres te houden.

Het gerucht, dat verscheiden personen wegens den aanslag op het leven van Koningin *Isabella* in hechtenis zijn genomen, wordt door een halfofficiëel nieuwsblad van Madrid voor onwaar verklaard. Volgens dat blad lijdt de dader van dien aanslag werkelijk aan vlagen van krankzinnigheid, heeft hij denkelijk geene medepligtigen en staat zijne handeling hoogst waarschijnlijk niet in verband met de staatkunde.

De Spaansche Regering spreekt groote woorden over de benaauwdheid van den Paus en zou *Napoleon* hebben gevraagd: „wat hebt gij voor Rome gedaan, als oudste zoon der Kerk?”

't Antwoord zou eerder te geven zijn, als de vraag luidde: „wat hebt gij als oudste zoon der Kerk *niet* gedaan?”

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

— Volgens een schrijven uit 's Hage aan de *Middelb. Ct.* is het niet twijfelachtig, „welk lot het budget van koloniën te gemoet gaat,” nu de Minister heeft verklaard, dat hem uit de beslissing over de begrooting zou duidelijk worden, of zijne rigting door de Kamer al of niet wordt gedeeld Ook andere budgetten en zelfs de wet op de regterlijke inrigting zouden weinig kan hebben er door te komen.

Het slot van den brief is opmerkelijk; het heet daarin: „het blijkt alzoo meer en meer dat het aandoenlijke verbroederingsfeest bij de triomferende aanneming der spoorwegwet slechts „de waan van een dag” is geweest, gesproten uit de individuële wenschen om voor elke streek een gedeelte van die goudmijn te veroveren. Drenthe zelfs moest daarbij niet uitgesloten worden — Drenthe, dat, wanneer er 6 millioen aan kanalisatie besteed werd, een bloeijend gewest zou worden, (ten bewijze zie men de streek langs de Smildervaart), nu met dezelfde som aan spoorwegen te koste gelegd, toch eene arme dorre provincie zal blijven. Dit echter en parenthèse want de hoofdkwestie van den dag, waarop thans ieders aandacht wel mag gevestigd worden, is de meer en meer vijandige houding, waarin de Kamer en Regering tegen over elkander komen, en die op de behartiging der staatsbelangen noodwendig een ongunstigen invloed moet uitoefenen.

„Bij het wenschelijke dat de reeds zoolang gevoerde strijd tot een einde kome, en een gemeen overleg dezer beide takken van wetgevende magt mogelijk worde, vragen velen zich te regt af, waarom de Tweede Kamer er niet toe overgaat om zich regtstreeks tot den Koning te wenden ten einde Z M. bij een eerbiedig adres kenbaar te maken, waarin naar haar oordeel het Ministerie verkeerd handelt of verzuim pleegt?”

— De gemeenteraad van 's Gravenhage heeft het budget van openbare uitspanningen verhoogd.

De meerderheid was van oordeel, dat het nut en voordeel, daardoor verkregen, zoodanige uitgaven wettigden. Door publieke feesten en uitspanningen, ten genoege van het volk, lokt men niet alleen vele menschen, ook uit andere plaatsen, die gedurende hun verblijf allerlei nering en hanteering buitengewone ontvangsten doen toevloeijen, maar de vreemdelingen knoopen, dikwijls zonder dat zij daartoe plan hadden, door ongezochte kennismaking met de bewoners, handelsbetrekkingen aan, die nog lange jaren daarna tot wederzijdsch voordeel blijven bestaan Uit de eene kennismaking komt de andere voort en zoo words eene toevallige bijeenkomst, van uitgebreid nut. Anderen die tot de feesten komen, waartoe zij worden uitgenoodigd, maken kennis met instellingen en inrigtingen, die hunne belangstelling wekken, 't zij om der wille van de plaats hunner woning, 't zij om hunne betrekkingen of kinderen, terwijl nog anderen, aan geene plaats van inwoning gebonden, redenen vinden om de stad, die zij nader leerden kennen, tot hunne woon plaats te kiezen, of zoo zij handel drijven of een tak van nijverheid uitoefenen, zich derwaarts te verplaatsen.

Onmogelijk is het, tot in de kleinste bijzonderheden den invloed na te gaan, door de bijeenkomst van menschen uit verschillende plaatsen uitgeoefend. Later echter hoort men wel eens, *waarom* ergens eene inrigting, eene fabriek, eene affaire werd geopend, *waarom* iemand op deze en gene plaats ging wonen, *waarom* hij er zijne kinderen deed opvoeden en onderwijzen, enz. enz.

De Regering van 's Gravenhage, overtuigd dat de residentie de schoonste stad is van ons land, die velen kan lokken, om haar tot woonplaats te verkiezen, dat zij in vele opzigten, vooral in artikelen van weelde, het brood beloofd aan hen, die zulke voorwerpen vervaardigen of er handel in drijven, doet haar best, om vreemdelingen en inwoners van andere oorden tot haar te lokken en dat die moeite, de kosten, daartoe aangewend, niet vergeefs zijn, blijkt uit den toenemenden bloei van de residentie.

— De persoon van *Hengstmengel* die door het provinciaal geregtshof in Zuid-Holland tot 10 jaren tuchthuisstraf was veroordeeld, ter zake van poging tot moord, was in het huis van burgerlijke en militaire verzekering te 's Hage opgesloten, maar uithoofde van krankzinnigheid, naar het geneeskundig gesticht voor krankzinnigen te 's Gravenhage overgebragt, ten einde aldaar verpleegd te worden, Hij heeft echter uit dat gesticht weten te ontvlugten.

Het *Politieblad* behelst het volgende nopens dezen misdadiger: *Hengstmengel Krijn*, zoon van *Krijn* en van *Johanna Reders*, oud 32 jaren, zeeman, ongehuwd, geboren te St. Maartensdijk, laatst wonende te Rotterdam, lang 1.78 el, aangezigt ovaal, voorhoofd rond, mond gewoon, oogen blaauw, haar licht bruin, kleur gezond. Is veroordeeld door het prov. geregtshof in Zuid-Holland tot tien jaren tuchthuisstraf, wegens poging tot moord. Heeft zich, naar het schijnt, krankzinnig gehouden, en is in den laten avond van 23 Oct, jl. uit het gesticht voor krankzinnigen te 's Hage ontvlugt. De hoofdcommissaris van politie te 's Gravenhage verzoekt opsporing, aanhouding en opzending aan den officier van justitie aldaar.

— Men leest in de *Leeuwarder Courant* 22 jl.:

Het alhier bestaande Algemeene Diakengezelschap der Nederduitsche Hervormde gemeente hield dingsdag jl. ten huize van den heer *van der Wielen*, eene feestelijke bijeenkomst, gewijd aan de herdenking van de oprigting dier vereeniging op den 14 October 1850. Hij werd door den voorzitter, den heer Mr. *H. van der Kooi*, met eene bezielde en aan de gelegenheid passende rede, afgewisseld door gemeenschappelijk gezang van de 1ste verzen uit den 103den en 133sten psalm, geopend, en door eene voordragt van den secretaris, den heer *A. Haagstra*, waarbij in dichtmaal het doel en de sterkking des gezelschaps werden uiteengezet, gevolgd. Een maaltijd, die zich kenmerkte door warmen broederzin en gepaste vrolijkheid en waaraan door de meeste leden werd deelgenomen, besloot deze feestviering, die voorzeker zal hebben mede, gewerkt om, overeenkomstig het doel der vereeniging, hare leden naauwer te verbinden tot krachtige zamenwerking voor de bevordering van het zedelijk en stoffelijk belang der verarmde geloofsgenooten.

— De *Groninger Courant* meldt:

Naar wij vernemen, bestaat het plan bij H.H. voogden van het groene weeshuis, goedgekeurd door den kerkeraad, om het *twechonderdjarig* bestaan van dat gesticht op den 15den en 16den November e. k. feestelijk te vieren. Den 15den zal de godsdienstige herdenking der stichting door eene godsdienstoefening des avonds in de Martini kerk plaats hebben; en den 16den zullen de kinderen in het gesticht feestelijk worden onthaald. Het is te verwachten dat de gemeente ruimschoots zal laten blijken van hare dankbare belangstelling in zulk eene gewigtige feestviering

— De opbrengst der middelen, hoofdsom en opcenten, heeft, niettegenstaande die in de maand September f 562,065,93½ *minder* dan in die zelfde maand in het vorige jaar heeft bedragen, gedurende de negen eerste maanden dezes jaars evenwel f 619,956,87½ *meer* geweest dan gedurende hetzelfde tijdvak des vorigen jaars.

— Naar wij vernemen is door Jhr. *Teding van Berkhout* te Hoenloo, concessie bij de Hooge Regering aangevraagd, tot aanhechting van het eiland Ameland aan den vasten wal; de daartoe van rijkswege verlangde subsidie moet 2 millioen guldens bedragen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Parijs. Eergisteren is de scherpschutters-wedstrijd te Vincennes afgeloopen. De eereprijs werd behaald door den heer *Gillion*, een Belg van Mons, als uitstekend schutter bekend. Hij loste het schot, dat hem dien prijs deed verwerven, in 's Keizers tegenwoordigheid, en toen *Napoleon* hem er mede geluk wenschte, antwoordde de overwinnaar: „Zoo eeren de Belgen uwe tegenwoordigheid, Sire!”

ENGELAND.

Londen. Te Chelmsford staat *Th. Haydon* teregt, beschuldigd van met 4 zijner dochters in misdadige gemeenschap te hebben geleefd en haar met geweld daartoe gebragt te hebben. De zoon, eindelijk met de misdaad bekend geworden, heeft zijn vader aangeklaagd.

— Te Washington is op den Prins van Wallis gedurende de laatste dagen aller aandacht gevestigd geweest. Na St. Louis, Cincinnati, Pitsburg en Harrisburg bezocht te hebben, is hij over Baltimore te Washington aangekomen. Overal is hij op eene eervolle wijze ontvangen, en vooral in de hoofdstad door den President met al die hoffelijkheid, waardoor de heer *Buchanan* zoo velen voor zich ingenomen heeft. U de receptie te beschrijven, mede te deelen de toiletten der dames, die daarbij tegenwoordig waren laat mij de tijd niet toe. Onze dagbladen vermelden deze bijzonderheden, als ook dat miss Lane, de nicht van den President, *the Lady of the White House*, met den Prins en gevolg, en een bezoek gebragt te hebben aan het kantoor der patenten, eene kostschool voor jonge dames bezocht, en zich aldaar gedurende anderhalf uur met kegelen amuseerde.

De Kroonprins van Engeland is te Richmond in Virginie door de volksmenigte oneerbiedig behandeld en met beleedigende kreten begroet, terwijl de politie haar liet begaan. Overal elders op zijnen togt in de Vereenigde Staten was de Britsche Prins tot dus ver met groote onderscheiding ontvangen; doch men vreesde dat hij bij zijne komst te New-York onaangename bejegingen van de Ieren, welke daar ter stede in grooten getale gevestigd en nog vol haat tegen Engeland zijn, te verwachten had.

DUITSCHLAND.

Berlijn. Volgens eene mededeeling uit Eisenach, heeft het committé voor *Luther*'s monument zich, voor eenige dagen, naar het in de nabijheid dier stad gelegen dorp Möhra, *Luther*'s geboorteplaats, begeven om aldaar de plaats te bestemmen, waar het zal worden opgerigt.

Keulen. Uit Meiderich, bij Ruhrort, schrijft men, dat in de ijzergieter van *Michel-Thierry en Cop.* aldaar, den 19 een stoomketel is gesprongen, waardoor eenige werklieden gedood en vele gewond zijn. De uitbarsting was zoo verschrikkelijk, dat een half uur ver de huizen schudden. De verwoesting der gebouwen is vreeslijk; stukken muur, ijzeren platen en ande voorwerpen zijn tot 100 à 200 voeten ver gelingerd.

NOORD-AMERIKA.

De bekende bokser *Heenan* doet eene kunstreis door de Vereenigde Staten en geeft voorstellingen, waarin de worstelstrijd met *Saijers* in Engeland wordt voorgesteld. Hij trekt voor die voorstellingen 25000 dollars.

TELEGRAFISCHE DEPÊCHES VANHEDEN

Parijs. 26 Oct. (des avonds) Aan onze dagbladen, die mededeelen dat Prins *von Metternich* belast was, om langs diplomatieken weg met het Fransche Gouvernement te handelen over eene vreedzame oplossing der Italiaansche

kwestie, is, namens de Oostenrijksche ambassade te kennen gegeven, dat alleen na het mislukken van die poging, Oostenrijk in overeenstemming met de Souvereinen de bepalingen van het tractaat van Villafranca gewapenderhand zou handhaven

27 Oct. De *Moniteur* verklaart, dat de bovenbedoelde mededeeling, door de *Opinione nationale* opgenomen, niet van de Oostenrijksche ambassade afkomstig is en tevens dat de inhoud daarvan op valsche gegevens berust.

Amsterdam. Vrijdag, 26 Oct. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt:

Nederl. $2\frac{1}{2}$ pCt. 63 percent. dito 4 pCt. $97\frac{5}{8}$ percent. — *Rusland* bij Hope en Comp. 1798 1816 5 pCt. $101\frac{5}{8}$ percent. — *Oostenrijk* Nieuwe Metallieken 5 pCt. $68\frac{1}{8}$.

Granen en Zaden.

Tarwe vast: 125 ponds nieuwe bonte Poolsche f 425. Rogge flaauw; 121 ponds Pruissische f 203. Gerst prijshoudend. Haver en Boekweit zonder handel. Koolzaad onveranderd; op 9 vat op October en November $71\frac{1}{2}$ £; op April $74\frac{1}{2}$ £. Raapolie op 6 weken f 43.

Zwolle, 26 Oct.

N Tarwe f 12.05 a f 12 62⁵, dito jarige f —,— a f —,—. — N. Rogge f 7.00 a f 6 50. — Boekweit nieuwe f 7 60 a f 6 40, dito jarige f 0.00 a f 0 00. — Gerst nieuwe f 5.50. — Paardeboonen f 0 00 a f 0.00. — Aardappelen f 4 25 a f 2.15. — Boter per ned. pd. f 1 15 a f 1 00. Per een achtste vat f 25.25 a f 24.75.

Leeuwarden, 26 Oct.

Tarwe. Per mud.	***Boekweit.*** Per mud.
76 kilo puike witte f 13-50	72 kilo Zand f 7 20
77 〃 roode 13-50	Veen 0-00
Rogge. Per mud.	***Haver.*** Per mud.
73 kilo Inlandsche f 7-40	48 kilo brouw f 4-55
〃 0-00	40 〃 voer 3-85
Garst. Per mud.	40 〃 zwarte 3-65
62 kilo nieuwe winter f 6-40	***Boonen.*** Per mud.
58 〃 zomer 0-00	Paardeboonen f 8-00.
N. Koolzaad. f 12-00 tot f 0-00	***Boter.*** Per ¼ ton f 50 50 a f —,—
Kanariezaad. f 11-00 tot f 00-00	***N. Kaas.*** f 29 00
Lijnzaad f 11-00 a f 00.00	Oude dito f 00-00

De markt was willig.

ASSEN, 25 Oct.

Naar wij vernemen, heeft Z. M. benoemd tot officier van Justitie te Gorinchem, de heer Mr. *J. W. Th. Swaters van Schaumburg*, thans subst.-officier aldaar.

— Z. M. heeft tot ingenieur van den waterstaat der 2de klasse benoemd den adspirant-ingenieur *H. A. J. W van Beuzekom*

— Uit 's Gravenhage meldt men, dat de heer *Arent Magnin*, Assistent Resident, Notaris, enz. te St. George d'Elmina, door Z. M. den Koning is benoemd tot eersten Luitenant-Adjudant van den Luitenant-Kolonel, Gouverneur der Nederlandsche bezittingen op de Westkust van Afrika.

Waren de marktdagen in den gepasseerden winter hier niet druk bezocht, men schreef dit, en wij gelooven teregt, toe aan den minder dan middelmatigen oogst van sommige producten des lands, in 't bijzonder van rogge. Nu is dit anders en daarvan gaf de jongste marktdag het bewijs.

't Getal der wagens, beladen met rogge en boekweit, beliep 55, met aardappels 63, met witte en roode kool 25 (men berekent, dat ruim 18,000 stuks waren aangevoerd) en 20 met stroo, fruit, enz.

De prijzen waren als volgt: rogge, nieuwe 66 pd. f 6 a 6,50, oude 68 pd f 7,25 a f 8. Voor de aardappelen werd besteed, de beste roode f 1,75 a f 2. de ruige geele f 1,45 a f 1,60. Appels f 1 a f 2 het mud. De kool bragt op f 3 tot f 5 de 100 stuks. Boter ongeveer f 1 het Ned pond. Boekweit: Zand- 64 ponds f 6 a f 6,50, Veendito 58 ponds f 5 a f 5,40.

— De *Middelburgsche Courant*, die door eene ijverige Haagsche correspondentie hoe langer zoo minder geloof vindt, ja, als zij over het wets-ontwerp op de spoorwegen spreekt, 't geen haar nog overbleef weg—*stoomt*, wilde aan Drenthe in plaats van eene spoorweglijn (die ongeveer 4 millioen gulden zal kosten) 6 millioen gulden hebben gegeven voor kanalen. Drenthe zal echter de 4 millioen voor spoorwegen maar houden, doch gaarne de overige 2 millioen nog ontvangen voor kanalisatie en daarvoor dankzeggende, er bij voegen: „vooreerst genoeg!"

Maar scherts ter zijde. Droevig is het, dat er Bladen zijn in dit kleine Landje, die zóó weinig van Drenthe weten en zich leenen om allerhande dwaasheid te debiteeren. Drenthe heeft groote vlakten, maar die zijn naauwelijks groot genoeg, om allen, die de Provincie niet kennen en toch aanmatigend of gek geneeg zijn er over te schrijven en te oordeelen, eene plaats te gunnen.

Dat de redactie der *Middelburgsche Courant* zich met romantische politiek afgeeft, vermaakt dezen of genen, die even weinig weet van 't geen er gebeurt als zij, maar ons eigen Land diende zij toch beter te kennen. Onze provincie is op enkele plaatsen vrij dor, maar wat op dien bodem nog groeit, is veel beter, dan 't geen door den correspondent der *Middelburgsche Courant* wordt aangebragt in de kolommen van dat blad.

— Dingsdag stond voor het Provinciaal Geregtshof van Overijssel teregt *Berend Pieters Gort*, wonende te Hoogeveen, beschuldigd van diefstal van goederen, die aan hem als schipper waren toevertrouwd. Door den heer procureur generaal werd eene tuchthuisstraf gerequireerd van 5 jaren. Uitspraak op Dingsdag den 30 dezer.

— Bij de behandeling van de Wet op de Middelen werd, bij vernieuwing, de noodzakelijkheid van de verbetering van het belastingstelsel ter sprake gebragt en de wensch herhaald, dat de zorg voor de spoorwegen dit belangrijk onderwerp niet uit het oog mogt doen verliezen

In verband daarmede, werden vele meeningen herhaald die reeds dikwijls vruchteloos zijn geuit. Zoo werd de wenschelijkheid, om *kofij* en *tabak* te belasten, in eenige afdeelingen sterk aangedrongen. De belasting op de goederen in de *doode hand* vond wederom verscheidene voorstanders.

Er werd aangedrongen op de hernieuwde voordragt van de wet ten aanzien van de grondbelasting door het vorig Ministerie aangeboden, waardoor de ongelijkmatigheid van den omslag dier belasting ten minste eenigzins zou verminderd worden. De noodzakelijkheid van de herziening der grondbelasting op de gebouwde eigendommen werd krachtig aangedrongen. Sommige leden verlangden zelfs eene algemeene herziening van de grondbelasting.

Het *patentregt* werd ook ter sprake gebragt. Afschaffing dier belasting werd dooreenige weinigen, grondige verbetering door zeer velen wenschelijk geacht.

Ook in het *personeel* werd, daar er sedert de invoering dier wet zooveel in den maatschappelijken toestand veranderd was, eene wijziging onmisbaar geacht. Zooals zij werkt, is het niet tegen te spreken, dat de mindere standen in de steden veel zwaarder worden getroffen dan ten platten lande.

De vervanging van den accijns op de *brandstoffen* door andere middelen, werd algemeen hoogst noodig gekeurd.

Vermindering van het zegel op de dagbladen werd door eenige leden als hoogst noodig voorgesteld.

Sommige leden wenschten de tollen op 's Rijks groote wegen afgeschaft te zien.

Op sommige wegen is de opbrengst dier tollen niet eens toereikend, om de kosten van inning te dekken. De afschaffing scheen billijk, nu op de groote rivieren geen scheepvaartregten meer worden geheven.

Men wees daarbij op het goede voorbeeld, gegeven door de Staten van Zuid-Holland, die geen subsidie voor den aanleg van wegen verleenen, dan voor zoover op die wegen geene tollen worden geheven.

Daartegen werd echter gesteld de geheele opbrengst der tollen, en werd er op gewezen, dat dan ook de kanaal- en sluisgelden moesten worden afgeschaft.

De afschaffing der *loterij* werd weder ter sprake gebragt.

Men bleef de opheffing der nachttreinen voor de dienst van de *posterijen* betreuren, en op stempelen van het nommer der expeditie aandringen.

Wat de *veeartsenijschool* aangaat, vroeg men of niet eene vermindering van het bedrag der bijdragen van de leerlingen op die school eenen gunstigen invloed op hun getal en daardoor van lieverlede op de opbrengst dier bijdragen zoude hebben?

Eene andere vraag betrof de boerderij, bij de veeartsenijschool behoorende. Men vroeg, of die nog in wezen was, en zoo ja, waarom zij niet verkocht is?

† **Meppel**, 26 Oct. Woensdag werd hier de aangekondigde vergadering van het Zendelinggenootschap gehouden. Ds. *C. P. Hofstede de Groot*, Theol. Dotor en Predikant te Dwingelo, sprak de opwekkinsrede uit. Naar aanleiding van Matth. 13 vs. 38, schetste ZijnwelEerw. de grootsche taak van het zendingswerk, ontwikkelde daarop de noodzakelijkheid tot uitbreiding van dat werk en wekte allen op tot medewerking, als zijnde dit de pligt van iedereen, maar vooral van den Christen. Bondig was zijne redenering, treffend de tafereelen, die hij schetste van de nog in stik donkeren nacht levende volkeren, ten opzigte van hunne godsdienst en menschelijkheid.

† **Ruinerwold**, 26 Oct. Zoo als wij uit een goede bron vernemen, is thans een deel, en wel de veld en boschmarkte van Havelte, na jaren werken en tobben, cidelijk verdeeld geworden, zoodat ieder deelgenoot in dat terrein zijn aandeel daarin is toegekend.

Het overige gedeelte dier markte, de zoogenaamde *meente*, meestal best groenland, wil men, dat ook der verdeeling nabij is, althans zooniet de *grootste* inhebbers, dan toch het *meerendeel*, schijnt die verdeeling te willen.

† **Hoogeveen**, 25 Oct. Eergisteren werd in de tot dat einde door eenige jonge dames zeer smaakvol versierde zaal van de Heeren-societeit alhier, het feest gevierd van het 25jarig bestaan van het Departement Hoogeveen *tot nut van 't algemeen.*

Nadat de President met een kort woord, de aanwezigen had welkom geheeten, en op het heuchelijke dezer feestviering gewezen, hield de heer *J. van der Veen* Az. een der zeven nog in leven zijnde oprigters, eene rede die — voorafgegaan en afgewisseld door het gezang der Mannenzangvereeniging „Paludana" — in breede trekken de schildering inhield van de lotgevallen des Departements.

Daarna trad de heer *A. Zeper* op, die in eene vleeijende improvisatie den oorsprong, opkomst en voortgang der Maatschappij tot Nut van het Algemeen schetste, en daarna vooral de dames — vrouwen, zusters en dochters der Leden — opwekte om ook het hare toe te brengen ter bevordering van den bloei van de verhevene instelling van *Jan Nieuwenhuizen*, wiens beeld hij ten slotte, aan het Departement aanbood, om als eene gedachtenis aan dezen avond te bewaren. Het feest werd besloten met een bal, dat door het meerendeel der feestvierenden tot laat in den nacht werd bijgewoond.

† Op de heden alhier gehoudene jaarmarkt zijn ter verkoop aangebragt 63 paarden, 9 stieren, 25 trek of slagtbeesten, 442 koeijen, 43 kalveren, 104 Friessche schapen, 5005 Drentsche schapen, 207 varkens, 135 geiten en 706 keuën. Waarvan de prijzen zijn geweest: van de paarden van f 10—〃 tot f 150—〃, stieren van f 20—〃 40—〃, trek- of slagtbeesten van f 60—〃 tot f 170—〃, koeijen van f 40—〃 tot f 125—〃, kalveren van 9—〃 tot f 20—〃, Friessche schapen van f 5—〃 tot f 25—〃, Drentsche schapen van f 3—〃 tot f 9—〃, varkens van f 10—〃 tot f 25—〃, geiten van f 1.50 tot f 8—〃 en de keuën van f 5—〃 tot f 12—〃.

† **Veendijk,** 35 Oct. Te Sidderburen heeft, zich dezer dagen een zeer noodlottig voorval voorgedaan. Zekere *Tonnis Bakker*, kweekeling aldaar, naar huis gaande, werd, op den grindweg, naar Appingadam, door een jager, den heer *Geertsema* van Zuidbroek, die hem wegens het plantsoen niet bemerkte, terwijl hij op een vlugt patrijzen schoot, mede getroffen, met dat gevolg; dat hem het gezigt verschrikkelijk beschadigd is. Het linker oog moet geheel weg, het hoofd verbazend misvormd en de hagels bijna tot de hersenen doorgedrongen zijn. Onder onlijdelijke pijnen is de jongeling ten huize van den heer Dr. *Kloosterhuis* gebragt, om daar geneeskundig behandeld te worden. Men zegt, dat de heer *Geertsema* deze kosten op zich genomen en bovendien een aanzienlijke som aan den jongeling verzekerd heeft. Dit bedroevend voorval, waardoor een fiksche jongen misschien voor zijne toekomstige betrekking ongeschikt zal worden, en geheel zijn leven een misvormd gelaat zal hebben, leere andere jagers omzigtigheid, op plaatsen, waar plantsoen of geboomte, iets voor hun oog kan verbergen, van oneindig meerdere waarde, dan het voorwerp van hun schot.

† **Oude-Pekela,** 25 Oct. Heden morgen 8 uren viel het 6 jarig zoontje van *H. Dubben* in de kolk; dadelijk snelde er eene menigte volks toe, die vruchteloos met een haak den drenkeling poogde te redden, doch het was de timmermansbaas *A. H, van der Veen*, die er bij komende, dadelijk in het water sprong, en het geluk mogt smaken, het knaapje, hoewel bewusteloos, nog levend te redden.

† De veemarkt alhier was ruim voorzien, zijnde er pl. m. 400 koeijen, vaarsen etc, 50 paarden en eenige veulens, benevens 150 jonge varkens aangevoerd, doch de handel was lusteloos, kalfkoeijen golden van f 100—〃 tot f 150—〃, vaarmelkten van f 70—〃 tot f 120—〃 en vaarsen van f 60—〃 tot f 100—〃, terwijl de biggen van f 10—〃 tot f 25—〃 opbragten.

† **Zwartsluis,** 25 Oct. Volgens heden alhier ontvangen berigt, is het lijk van den nabij Schokland verdronken schippersknecht G. K., waarvan wij in deze Courant van den 9 dezer No. 120 hebben melding gemaakt, op gisteren te Kuinre terug gevonden.

† **Ruinen,** 24 Oct. Als eene bijzonderheid kan van hier gemeld worden, dat op het aardappelland van A. J. L. alhier, eene knol is gegroeid, die de enorme zwaarte had van $2\frac{1}{2}$ halve Ned. pd.

KERK- EN SCHOOLNIEUWS.

— Op het zestal te Leiden is ook geplaats, ds. *J. E. W. Verschuur* te Oosterhesselen.

Ds *J. Bavinck* te Bunschoten is met overgroote meerderheid beroepen tot tweeden leeraar bij de Chr. Afg. gemeente te Amsterdam.

REGTSZAKEN.

Arrondissements-Regtbank te Assen.

24 Oct.

W. D. te Gasselte wegens 1o. het vangen van wild door middel van wildstrikken 2o. wederspannigheid gepleegd door een persoon met wapenen, veroordeeld ieder tot f 20—〃 en subordinaat tot 7 dagen gevangenisstraf en tot 3 maanden cellulaire gevangenisstraf. — J. A. te Coevorden in hooger beroep wegens het doorgraven van een openbaren weg, bij bevestiging van 't vonnis van 't kantongeregt te Hoogeveen, vrijgesproken. — J. P. te de Wijk gedetineerd wegens moedwillige toebrenging van kwetsuren, waarvoor een ziekte of beletsel van te werken van meer dan 20 dagen is ontstaan, veroordeeld tot 1 jaar cellulaire gevangenisstraf. — J. K. te Exloermond wegens het moedwillig toebrengen van slagen gepleegd met oordeel des onderscheids veroordeeld tot 8 dagen gevangenisstraf. — W. B. te Smilde wegens diefstal gepleegd met oordeel des onderscheids veroordeeld tot 6 dagen gevangenisstraf. — G. D. te Hoogeveen, gedetineerd wegens diefstal veroordeeld tot 6 maanden cellulaire gevangenisstraf.

INGEZONDEN STUKKEN.

Wolvega, 23 Oct. De avond van dezen dag was voor de beminnaars der kunst, ter dezer plaatse, genotvol. De heer *Kinsbergen*, bekend door zijn uitnemend talent, vergastte zijne toehoorders op verscheidene zijner bewonderenswaardige proeven, die hij alle met de grootste vlugheid en behendigheid ten uitvoer bragt.

Het moet den beroemden kunstenaar echter smartelijk gegriefd hebben, toen hij de kleine schare der belangstellenden overzag en ontwaarde, hoe weinig de bevolking van Wolvega zijne talenten op prijs weet te stellen. Bewijst deze geringe belangstelling niet, dat er te Wolvega geen smaak voor de kunst bestaat?

Wij wenschen hartelijk den heer *Kinsbergen* op andere plaatsen een talrijker publiek toe, en danken ZEd. voor 't genot, dat hij ons door de tentoonspreiding zijner opmerkelijke talenten heeft verschaft.

Een beminnaar der Kunst.

LAATSTE BERIGTEN.

De Gravin van Nassau (Gravin *d'Oultremont*) is te 's Hage bij hare familie aangekomen.

Koning *Victor Emmanuel* is te Venafro aangekomen. Gisteren zou hij zijn intogt hebben gedaan te Napels.

De Groote Mogendheden hebben den Sultan doen verzoeken, dat Aziatisch Turkije op dezelfde wijze werd geïnspecteerd als het Europesche (dat is met galg en schavot), omdat het ook dáár de verkeerde wereld is.

Te Constantinopel is een zamenzwering ontdekt.

Advertentien.

Assen den 23 October 1860.

Heden overleed alhier, in den ouderdom van bijna 68 jaren, de Hoog Welgeboren heer Jonkheer Mr. HENDRIK JAN LEOPOLD VAN DER WIJCK

Heden overleed, zacht en kalm, mijn dierbare Echtgenoot H. J. STEENTJES, in den ouderdom van 76½ jaar, na eene gelukkige echtvereeniging van ruim 42 jaar.

Wildervank den 25 October 1860.

Z. E. NIELAND,
Wedw. H. J. STEENTJES

Eenige kennisgeving.

S. J. Groenewoud

te Coevorden, VRAAGT zoo spoedig mogelijk 2 ***KLEERMAKERSKNECHTEN***, hun werk verstaande. Loon 70 guld. 's jaars

In den avond van Zuidlaardermarkt is een ***JONGBEEST***, van van kleur met een witte kop,

weggeloopen

van een koppel, die van ***Zuidlaren*** naar ***Vries*** en verder naar ***Friesland*** gedreven werd. Het was gemerkt met twee knippen in het haar op het regter schonderblad. Die van hetzelve aanwijs kan doen bij den Uitgever dezer Courant, zal ***goed beloond*** worden.

Levertraan.

De GOUDGELE LEVERTRAAN, zoo gunstig in de geneeskunde bekend, is verkrijgbaar gesteld bij C. J. VAN DER SCHEER, Apotheker te Coevorden en bij Med. doctoren in de omliggende plaatsen, tegen 70 cents de Flesch

Ministerie van Justitie.

PROVINCIE DRENTHE.

AANBESTEDING.

Op Dingsdag den 20 November 1860, des middags ten 12 ure zal onder nadere goedkeuring door den Commissaris des Konings in de Provincie Drenthe, of, bij zijne afwezigheid, door een der Leden van Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in het 3de district, in het Lokaal van het Provinciaal Bestuur van Drenthe te Assen, worden **AANBESTEED**:

Het doen van eenige vernieuwingen en herstellingen, mitsgaders het driejarig onderhoud van het VEREENIGD HUIS van ARREST en JUSTITIE te Assen ingaande met den eersten Januarij 1861 en eindigende met den een en dertigsten December 1863.

Deze Aanbesteding geschiedt alleen bij inschrijving, overeenkomstig art. 6 van het Bestek.

Het **Bestek** der bovengemelde Aanbesteding zal ter lezing liggen aan het gebouw van het Ministerie van Justitie, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Drenthe, te Assen, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde Provincie ter lezing gelegd worden.

Drie dagen vóór de Besteding wordt de noodige aanwijzing in loco gedaan, en zijn voorts nadere inlichtingen te bekomen bij den Hoofd Ingenieur KOCK en bij den Adspirant-Ingenieur C. H. BREUNISSEN TROOST, beide te Assen.

Assen, 20 October 1860.

De Commissaris des Konings voornoemd,
DE VOS VAN STEENWIJK.

Op Woensdag den 31 October 1860, des voordemiddags precies te tien uur, ten verzoeke en ten huize van Mevrouw de Wedw. CARSTEN, aan de vaart te Assen,

Publieke Verkoop

van eenige ***HUISMEUBELEN, STOELEN, TAFELS, SECRETAIRE, COMMODE KAGCHELS, GLAS- en AARDEWERK, KEUKENGEREEDSCHAPPEN, WINKELKAST*** en ***BEDDEN*** met toebehooren

Na afloop der verkooping van MEUBELEN, zullen de nog aanwezige ***WINKELGOEDEREN*** worden **UITVERKOCHT**

Alle Goederen zullen kunnen worden bezien op Dingsdag den 30 October 1860.

Tevens zal op dien Verkoop worden gepresenteerd: eene ***JONGE EZELIN, vlug*** en ***mak*** in alle tuig.

Notaris H. H. VAN LIER.

Voorloopig berigt.

In de maand December eerstkomende, zullen, ten overstaan van den ondergeteekenden Notaris, publiek worden geveild, de **ONROERENDE GOEDEREN**, behoorende aan THIJS DE VRIES te Smilde, bestaande in:

1o. Eene ***BOERENPLAATS*** op de Scheid te Smilde, zijnde ***BEHUIZINGE***, benevens p. m. 18 bunder ***BOUW-*** en ***GROENLAND*** en p. m. 7 bunder ***HEIDEVELD***.

2o. Eene ***BEHUIZINGE*** en 6 kampen ***LAND***, gelegen te Smilde, aangekocht van wijlen WILLEM DE VROOME

3o. Eene ***VEENPLAATS*** te Smilde op de van Lierswijk

4o. Ongeveer 5 bunder ***HEIDEVELD***, benevens ***HUIS*** en ***ONTGONNEN GROND*** aan het Oranjekanaal, gemeente Beilen.

5o. Twee kampen ***LAND*** op de witte Wijk te Smilde.

Notaris H. H. VAN LIER.

De Notaris A. J. C. TELLEGEN te Smilde zal, op Maandag den 29 October a s, des avonds te 6 uur, ten huize van de Wed. H. DE VROOME bij de van Lierswijk aldaar, ten verzoeke van de H.H. H. REMMELTS en T. SIKKENS te Assen, als onherroepelijk gemagtigden van ROELOF DATEMA, Bakker te Smilde, overgaan tot de bepaalde toezegging van:

Een **HUIS**, ingerigt tot BROODBAKKERIJ, met bijgelegen **TUIN**, staande nabij de Meesterbrug aan den Straatweg te Smilde, Kadastraal bekend Sectie G nos. 329 en 330, gr. 7 r. 40 el, zeer geschikt tot velerlei bedrijf.

Goldberger's Kettingen

hebben vele menschen hier te lande genezen van rheumatische hoofdpijn, doofheid, hartkloppingen, verlamming, zware chronische hoofdpijn en daardoor veroorzaakte toevallen en duizelingen, pijn in de lenden, gewrichtspijn, kinnebeljicht, aangezigtspijn, kiespijn, kramp in de borst en in de kuiten, oorpijn, zwellingen, enz.

De vele attesten, die ons toegezonden zijn, kunnen belangstellenden in Goldberger's Brochure vinden, waarin ook gebruiksaanwijzing, doctorale attesten en goedkeuringen, verschillende wetenschappelijke verhandelingen over de werking dezer Kettingen, enz., te lezen zijn. Deze Brochure wordt gratis afgegeven in alle Depôts van het VERKOOPHUIS.

GOLDBERGER'S KETTINGEN kosten f 1,80, f 2,70, f 3,60, f 5,40.
" OORMAGNETEN f 1 80 het paar.
" GALV. ELECTR. RINGEN f 1.20 en f 1 80 het stuk

Amsterdam, VERKOOPHUIS
Assen H. P. A. VAN GORCUM.
Coevorden, C. J. van der SCHEER.
Dedemsvaart, H. L. v. d. VECHT.
Gorredijk, S. G. ZWART.
Hoogeveen, JAN van der WOLDE Jr
Meppel, A. JEULEN.
Oldemarkt, C. VAN DER WENDEN
Steenwijk, K. TIMMERMANS.
en in de bekende Depôts in de andere steden.

BURGERLIJKE STAND

MEPPEL 19 — 26 Oct. Ondert. Albert Brouwer met Hendrikje van Urk, Roelof Willems Hellendoorn met Grietje van Delden. — Geh. geene. — Bev. G. Klement geboren Roelink van dochter; A. van Veen geb. Lohuis van zoon; H. Alberts geb van Raalte van zoon, G. van Dijk geb Wildeboer van zoon. — Overl. Gerrit Westenborg 50 jaren wedn. van K. Zonneberg.

WOLVEGA 18 — 14 Oct. Geb.: Phemia dochter van B. ten Wolde en G. Meijerink van Blesdijke; Sake zoon van A. S. Postma en H. A. Bos van Noordwolde; Jan zoon van J. T. Berkenbosch en J. J. Blok van Noordwolde; Frederik zoon van J. F. Simons en J. G. Wagenmaker van Idzard. Jeltje dochter van A. R. de Vries en T. Hoving van Wolvega. Geertje dochter van W. A. Oosterloo en J. R. Bloemberg van Boijl; Grietje dochter van R. J. de Vries en R. G. Prakken van Vinkega; Geert zoon van A. G. de Vries en G. R. van Wijland van Vinkega — Ondertr. G. Geijsenbeek van Lisse en V. Kok van Munnekeburen; H. J. Westerbeek en F. K. Bos van Noordwolde; A. K. Boerstra van Bolsward en T. H. H. van der Veen van Noordwolde. — Geh. geene — Overl. P. D. Mulder ml 69 jaren ongeh. van Sonnega; K. Steffens vr. 81 jaren geh. van Noordwolde.

MARKTBERIGTEN.

Meppel 25 Oct. Rogge f 6 a f 7.25 — Boekweit met grooten aanvoer van uiteenloopende kwaliteit f 5 a f 7.50 — Aardappelen f 2.10 a f 3 30 — Appelen f 1 50 a f 2 50 — Peeren f 1,80 a f 2,50 — 15,500 Ned. ℔ Boter per ⅛ vat ¼ soort f 22,50 a f 23,50, inferieure f 18 a f 21, per 1½ Ned ℔ f 1.15 a f 1.80 — vette varkens per Ned. ℔ 42 a 46 cents, magere dito f 8 a f 30 — Friesche schapen f 9 a f 18; Drentsche dito f 5 a f 7 — Huiden per Ned ℔: Koe- 34 cents. Pinken- 40 cents, Kalfsvellen met de pooten 34 cents. Per stuk: Kalfsvellen f 1,80 a f 1,90, Drentsche schapenvellen f 1 a f 1.20, Paardenhuiden f 6 a f 7.50 — Honig per 50 Nederl. ℔ f 23 a f 24 — Was dito f 102 Vet per Ned. pond 45 a 52 ct — Groen Nagelhout-vleesch 40 a 56 ct — versche Hammen 46 a 48 ct.

Wolvega, 24 Oct. Boter f 52, Haver 101¼ en 99 ⅛ tonnen — Aardappels 166 mud f 2 a f 4.40 — 8 Varkens f 14 a f 20 — 100 Nederl. pd. Schaapvleesch 32 cent per Ned. pd.

Groningen 26 Oct.

Tarwe	Oml.	72 ℔	f 13-10
»	Old.	72	- 12-85
——	Oml. 1860	70	- 9-70
——	dito	68	- 9-20
——	Old.	66	- 8-40
——	dito	68	- 8-90
Rogge	N. Inland.	64	- 5-90
——	dito	66	- 6 85
——	dito	68	- 7-10
	oude	70	- 0-00
Haver	Dikke	40	- 3-85
——	dito	42	- 4-05
——	Voer	35	- 3-30
——	dito	38	- 3-60
——	Zwarte	36	- 3-80
——	dito	38	- 3-70

Garst	N. Winter	54 ℔	f 5-45
——	dito	56	- 5-90
——	Zomer	56	- 0 00
——	Knobbe	56	- 5-55
Boekweit	Zand	62	- 6-75
——	dito	64	7-25
——	N. Zwarte	62	6-55
——	Oude	64	0 00
Paardeboonen N.			f 5 50a6.75
Groene Erwten			9 5 a 11.00
Graauwe dito			7.00a10.00
Koolzaad 1860			8 00a12.25
Gort grove			9.75a10 50
—— parel			00.00a00.00
Olie, raap z.v.			41.00a00.00
Boter, 1e soort			00 00a00.00
— 2e »			00.00a 00 0

Tarwe en Rogge als genoteerd sleepend afgaande. — Boekweit minder begeerd en lager afgegeven. — Gerst flaauw en niet dan lager te plaatsen. — Dikke Haver slap en vond tot 20 ct. lager nog weinig koopers, Blanke Voer als voren, Zwarte 10 ct. lager — Boonen in een doen. — Koolzaad weinig in omgegaan. — Grove Gort als voren. — Raapolie prijshoudend.

Hoogeveen 23 Oct. Rogge f 6.75 a f 6.50. Boekweit f 7.75 a f 6.75 Haver f 0.00 a f 0.00 Boter een vierde vat f 40.00; per Ned. pond f 1.00 a f 1.00. Roggebrood de 6 Ned. ponden — cents.

Coevorden, 22 Oct. Rogge f 7.75 a f 8 00 — Boekweit f 7.00 a f 7.75. — Boter per Ned. ℔ 70 cts.

Nieuwe Rogge f 6.50 a f 6 75.

Amsterdam 24 Oct. Kamper-Eilands HOOI f 17 a f 2..

TARWE prijshoudend bij kleinigheden, 132 ℔ witbonte Poolsche f 470, 127 ℔ bonte dito f 425; 134 ℔ oude Rost f 460.

ROGGE flaauw met weinig handel, 120 ℔ Galatz f 208, 120 ℔ geringe dito f 190. Op levering merkelijk lager, October f 185 f 184 f 183 Maart f 185 f 184 f 183, Mei f 189 f 187 f 186 f 185 f 182 f 185.

BOEKWEIT, waarvan voortdurend weinig wordt aangeboden, vond heden weinig begeerte en bleef zonder omgang.

KOOLZAAD onveranderd, op 9 vaten Olie in October £ 71 April £ 74½.

LIJNZAAD prijshoudend, 109 110 ℔ Bombay f 38..

RAAPOLIE dadelijk en op levering nagenoeg in een doen, op 6 weken f 43, Vliegend f 41¾, Oct. f 44½, November f 41½ ¾, December f 42 f 42¼ f 42; Mei f 861 f 43 f 43¼; Sept. 1861 f 44½ f 44¼.

LIJNOLIE dadelijk en op levering zonder merkbare verandering, op 6 weken f 32; Vliegend f 30¾, November f 30¾, December f 30¾ f 31, April en Mei 186 f 32 a f 32¼.

HENNEPOLIE op zes weken f 40¼, Vliegend f 39.

RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 80 a f 83

LIJNKOEKEN per 104 stuks f 12 a f 15

Schiedam 22 Oct. MOUTWIJN f 14 25. — JENEVER f 19,75 Amst. proef f 21,00.

242ste Staatsloterij.

Prijzen van f 100 en daarboven — 1e klasse.

3e lijst.

No. 19413 f 20000. No. 3977 f 1500. Nos. 7957 13170 15493 16410 en 19735 ieder f 1000. Nos. 5081 13318 en 8477 elk f 400. No. 15456 : 200. Nos. 1112 4534 8906 13544 13935 15190 16958 en 18379 elk f 100.

4e lijst.

No. 2949 f 400. Nos. 7465 en 15735 elk f 200.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN

AMSTERDAM, 1860.

	pCt	24 Oct	25 Oct.
Nederl. W.S.	2½	68	62 15/16
—	3	75¾	75¾
	4	97 7/8	97 11/16
Amort. Synd.	3½		91¾
Handelm.	4½	129¼	
O. I. Leening	4		96 3/8
Aand. H. Spw.			
— R. —	4½		100½
N. B.	3		
Maats. Weld.			
Rusland,			
Obl. Hope	5	101 5/8	101½
Cert. 1831/33	5	85 3/8	85 3/8
Dito 1840	4	76¼	
— Or. 2e 3e 4e L.	4	76 7/8	
— 5e L.	4		
— 5e Serie	5	87 1/8	
— 1855 6e S.	5	95¾	95¾
— van Ass.	6	57¼	57½

	pCt.	24 Oct.	25 Oct.
Polen,			
Aand. f 500	f		163½
Obl.	4		
Spanje, Obl.	1¾	39 5/16	39¼
Obligatien	3	47¾	47¾
Binnenl.	3	46½	46 3/8
Amortisable		23 3/16	23¼
Gewijz. Coup.		6½	6 7/16
Oostenrijk,			
Oblig. G. ll	5		
—— ——	4		
—— Metal.	5	44 11/16	44 13/16
— Rente A.	5	67¾	68
— Nation.	5	52 7/8	52 15/16
—— ——	2½		24¼
Belgie, Cert.			
Rothschild	2½		52½
Portug., Obl.	3	44	44 3/16
Brazilien	5		96
Weener Landsaler	4		

24 Oct.

Holl. fondsen waren heden iets aangenamer. De markt in vreemde effecten was over het algemeen gunstig gestemd, bij eenige affaire in Oostenrijksche, Spaansche en Portugesche.

25 Oct.

Bij weinig handel leverde de markt heden weinig bijzonders op; de stemming was algemeen iets flaauwer.

Gedrukt bij GRATAMA te Assen.